

Versterking Eerstelijns GGZ: SPV svp?

Cees Boer,

landelijk coördinator Diabolo-project

Waar gaat dit verhaal over?

- Terugblik op GGZ beleid
- Wat is 1ste lijns GGZ
- Welke consequenties voor SPV

Stand van Zaken midden jaren 90

- **Depressie, angst/spanningsstoornissen en de alcoholverslaving scoren hoog op DALY-lijst**
- **3% jaarlijks autonome groei van het aantal verwijzingen naar de tweede lijn;**
- **2/3 van de mensen zoeken geen hulp of komen niet aan;**
- **400.000 mensen blijven onbehandeld,**

TAKE RESPONSIBILITY!

DARYL
CAGLE
MSNBC.COM

Beleidsvisie GGZ '99

(Definitie)

Alle klachten,
ongeacht soort of aard,
die leiden tot
“ernstig psychisch leiden”
en/of belemmerend zijn tot
“maatschappelijk functioneren”

Beleidsvisie GGZ '99

Doelstelling:

- Vraaggestuurde zorg, waardoor
 - **De juiste vraag**
 - **op het juiste moment**
 - **op de juiste plaats**
 - **het juiste antwoord krijgt.**

Beleidsvisie GGZ '99

Oplossingen:

- Grotere samenwerking en samenhang binnen de GGZ-hulpverlening
- Toegang tot gespecialiseerde GGZ hulpverlening anders organiseren
- Capaciteitsvergroting
- Deskundigheidsbevordering in de 1ste lijn

bedoeld als

- **Versterking van de Eerste Lijn**

Wie vormden de eerstelijns GGZ?

Huisartsen *ong. 7000*

Algemeen Maatschappelijk Werkers *ong. 1800*

Eerstelijns Psychologen *ong. 1000*

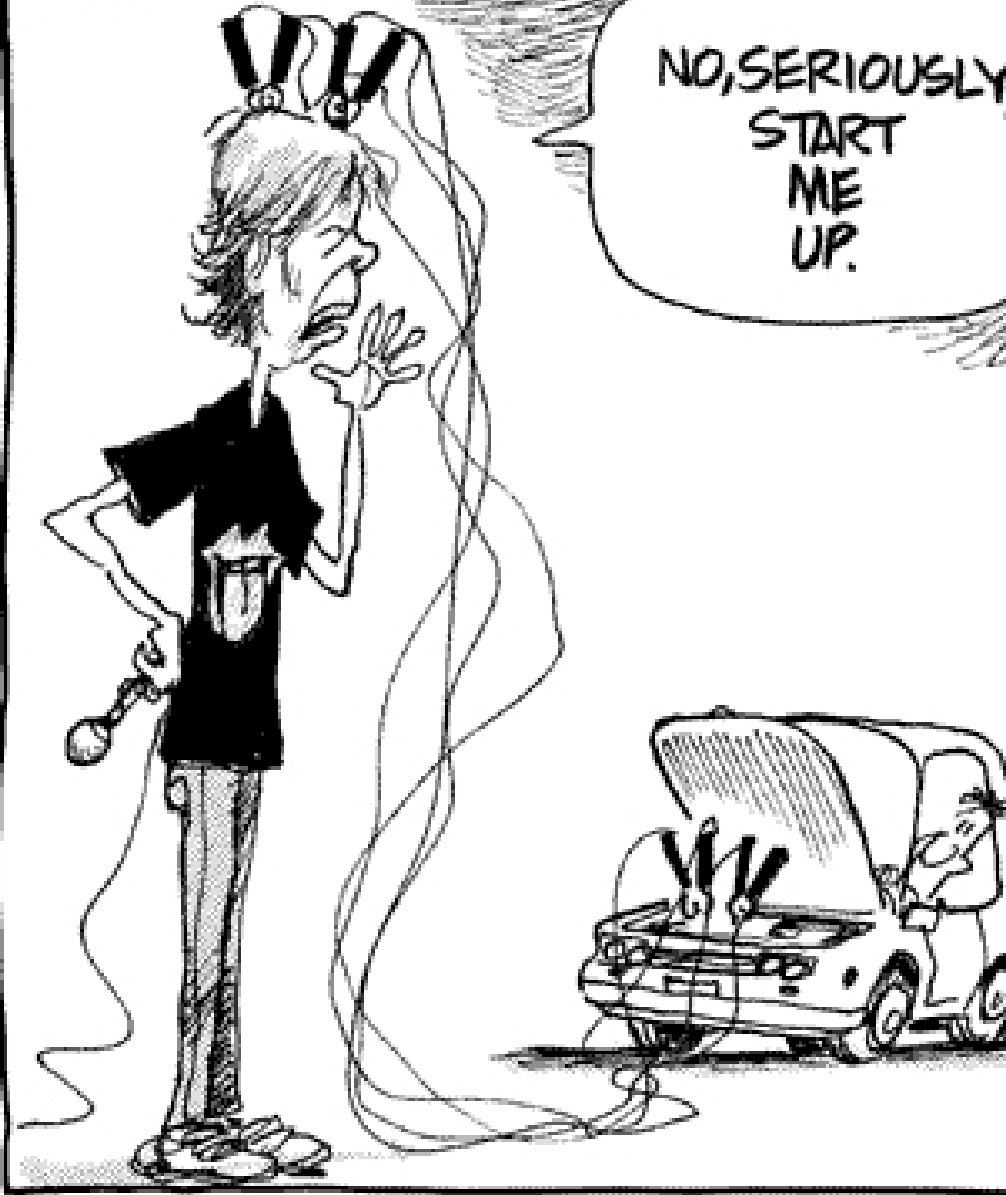
Stimuleringsmaatregelen

ROLLING STONES TO
TOUR AGAIN.

START
ME UP!!

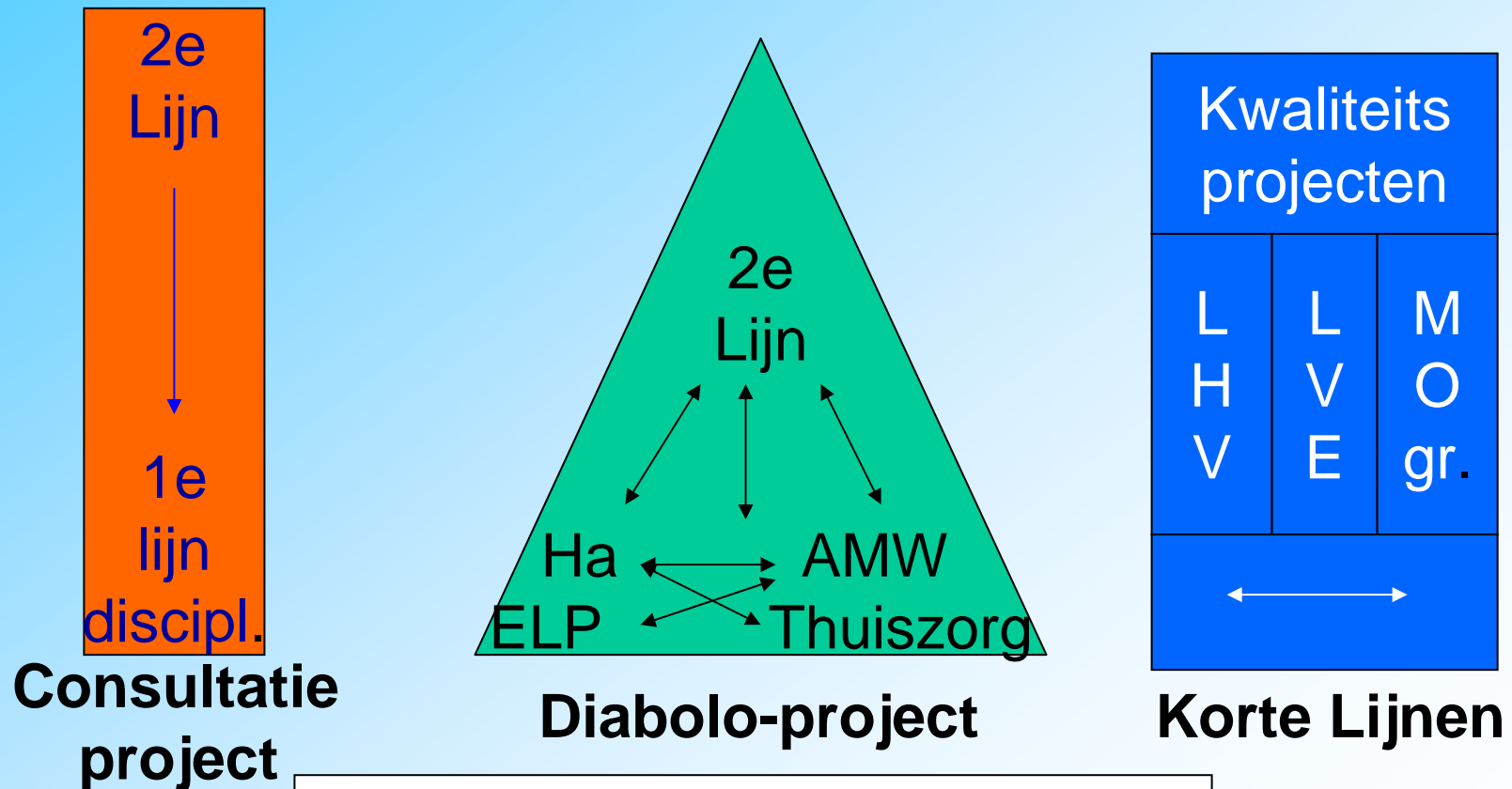
NO, SERIOUSLY,
START
ME
UP.

Stimuleringsmaatregelen

- *Capaciteitsvergroting AMW*
- “Vrije toegang” tot ELP
- *Deskundigheidsbevordering* eerstelijns disciplines
- *Consultatie* en *Samenwerkingsprojecten*

Landelijke Stuurgroep Tussen de Lijnen

Steunpunt Tussen de Lijnen

Wat heeft het opgeleverd?

Capaciteitsvergroting: AMW, ELP en 2^e lijns GGZ (m.n. SPV)

Deskundigheidsbevordering: ?

Toegang 2^e lijn: Huisarts enige verwijzer medio 2004

Samenwerking: Coördinatie: meerwaarde (multidisc.) s.w.

Instrumenten: samenwerkingsafspraken/cursussen/
gemeenschappelijke/standaard verwijs en
terugrapportage formulieren/standaard
tevredenheidsmetingen etc.

Wat heeft het opgeleverd?

voor Cliënten/Patiënten

- **Tevredenheidscore: ruim voldoende,**
m.n. op wachttijden en bejegening

“Please continue to hold. Your call will be answered in the order in which it was received, unless we hear a lot of loud, obnoxious sighing.”

Wat heeft het opgeleverd?

voor Cliënten/Patiënten

- **Tevredenheidsscore: ruim voldoende,**
m.n. op wachttijden en bejegening

- **Indicaties, dat:**
 - **Daling opnames in 2^e lijn**
 - **Daling Crisissen**
 - **Daling no-show rate (soms 50%)**

Wat heeft het opgeleverd?

Voor zorgaanbieders

- **Grote tevredenheid huisartsen**
(35% van alle huisartsen is betrokken bij de projecten)
- **Imagoverbetering gespecialiseerde GGZ**
- **Hoog percentage doorstart na projectfase**
- **Beleid- en visiewijzigingen organisaties**

Wat heeft het opgeleverd?

kwantitatief

Toename van aantal verwijzingen door de huisartsen:

LINH: 8 à 10 per 1000 patiënten

Diabolo: 15 à 20 per 1000 patiënten

Toename van het aantal verwijzingen naar de 2e lijn GGZ!

(Bron: Nivel)

Maar bij voldoende samenwerking zien we ook:

Gelijk blijven tot afname behandelingen in de 2e lijn!

(Bron:Diabolo)

Wat heeft het opgeleverd?

Grote stad met 90% huisartsen i.s.m. een SPV:

Na 5 jaar:

- *Gemiddelde groei van 1,6% per jaar*
- *Maar 40% minder behandelingen in de 2^e lijn.*

Epidemiologische cijfers

Gesignaleerd aantal GGZ problemen per verwezen patiënt:

- de huisartsen gem. 3,3
- de adviseurs gem. 4,3

Aard gesignaleerde GGZ problemen:

- 50/50 psychosociaal vs. psychisch/psychiatrisch

Bron:Diabolo

DIABOLO-PROJECT

Epidemiologische cijfers

Verwezen GGZ hoofdproblemen binnen eerste lijn:

- **40% psychosociale genese**
- **30% psychische genese**
- **30% psychiatrische genese**

Wie vormen nú de eerstelijns GGZ?

Huisartsen

Algemeen Maatschappelijk Werkers

Eerstelijns Psychologen

Outreachend werkende GGZ medewerkers:

Vnl. Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundigen

Soms: GZ-psychologen en Psychotherapeuten

Samenwerking

is:

**Omgaan met de grijze gebieden
tussen elkaars Domeinen**

dat vraagt:

- Goede attitude en vaardigheden

Competenties in 1ste lijn

- **Generalistische benadering van hulpvragen**

RENaat... DAT is NIET WAT
IK bedoelde met "GOOI HET
er MAAR eens ALLEMAAL UIT"...

Competenties in 1ste lijn

- **Generalistische benadering van hulpvragen**
- **Adequate kennis/grenzen van het eigen vakgebied
(Kerncompetentie)**

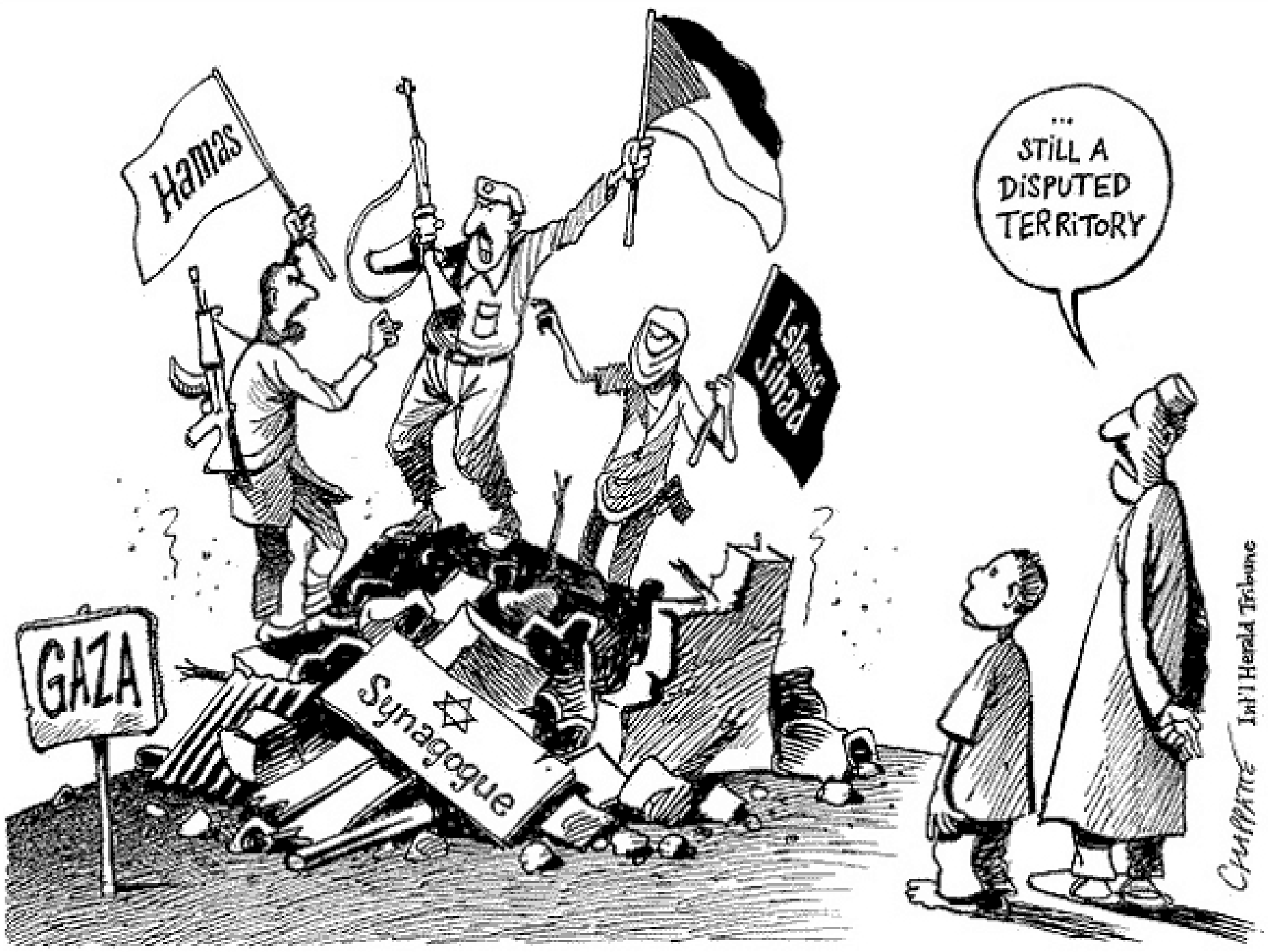

GELUKKIG KAN DE DOKTER HET LEED VAN DE FAMILIE VERZACHTEN.

Competenties in 1ste lijn

- **Generalistische benadering van hulpvragen**
- **Adequate kennis/grenzen van het eigen vakgebied
(Kerncompetentie)**
- **Open staan voor (brede) samenwerking met anderen/
anders georganiseerden.**

...
STILL A
DISPUTED
TERRITORY

CHAMPANTE In'l Herald Tribune

Samenwerking

is:

**Omgaan met de grijze gebieden
tussen elkaars Domeinen**

dat vraagt:

- Goede attitude en vaardigheden
- Duidelijkheid over rollen

Rol van de GGZ medewerker

- **Consultatiegever**
- **Begeleider/Behandelaar van niet 2^e lijns hulpvragen**
- **Liaison tussen 1ste en 2^e lijn**

(Bron: Trimbosinstituut)

Rol vraagt Organisatorische Inbedding in 2^e lijn.

- In belang van zorgcontinuüm van de patiënt
- In belang van blijvende GGZ kennis in 1ste lijn.

Dat vraagt:

- ❖ *Juridisch heldere verantwoordelijkheden/bevoegdheden*
- ❖ *Aanpassing werkprocessen in 2e lijn.*

Stelling I

(Vrij naar van Waardenberg/Gamma)

Ook de organisatie ken niet
zonder de “echte” SPV!

Stelling II

Niet het bestaan van een opleiding is
van belang,

maar in het licht van de ervaringen in de 1ste lijn
de kwaliteit van het curriculum!

Stelling III

Een Rolling Stones concert
in de Arena
moet verboden worden!

